

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Zagreb, 3. prosinca 2018.g.

Z A P I S N I K

sa **30. sjednice** Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa održane dana 3. prosinca 2018. godine u prostorijama Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, s početkom u 12,00 sati.

PRISUTNI: Nataša Novaković, Tatijana Vučetić, Tončica Božić, Aleksandra Jozić-Ileković i Davorin Ivanjek.

Iz Ureda Povjerenstva: Majda Uzelac i Martina Jurišić

Predsjedava: predsjednica Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Nataša Novaković.

Predsjednica Povjerenstva otvara sjednicu i predlaže usvajanje zapisnika sa 29. sjednice te poziva članove da se izjasne o tome da li prihvaćaju zapisnik. Utvrđuje se da članovi Povjerenstva jednoglasno prihvaćaju zapisnik.

Predsjednica Povjerenstva predlaže usvajanje dnevnog reda, te poziva članove da se izjasne o tome da li prihvaćaju predloženi dnevni red. Članica Povjerenstva Tončica Božić predlaže da se dnevni red dopuni s davanjem mišljenja u predmetu **M-140/18 na zahtjev Ivana Tomljenovića, općinskog načelnika općine Karlobag** i davanjem mišljenja u predmetu **M-150/18 na zahtjev Ivana Pernara, zastupnika u Hrvatskom saboru**. Utvrđuje se da članovi Povjerenstva jednoglasno prihvaćaju prijedlog dopunjeno dnevnog reda.

Prelazi se na raspravljanje o 1. točci dnevnog reda.

Utvrđuje se da su na sjednicu pozvani Zdravko Marić, kao stranka i Martina Dalić kao svjedok. Martina Dalić se pismeno očitovala dok se Zdravko Marić odazvao pozivu.

Utvrđuje se da je sjednici pristupio dužnosnik Zdravko Marić.

Predsjednica upoznaje dužnognika da je Zaključkom Povjerenstva pozvan na javnu sjednicu Povjerenstva radi usmenog izjašnjavanja u svrhu utvrđivanja svih činjenica i okolnosti važnih za rješavanje predmeta. Predsjednica Povjerenstva upoznaje dužnognika sa pravima i dužnostima koje kao stranka ima u predmetnom postupku.

Članica Povjerenstva Tatijana Vučetić kao izvjestiteljica u predmetu **P-188/16, dužnosnik ZDRAVKO MARIĆ, ministar financija**, izlaže predmet te navodi da je Povjerenstvo na 205. sjednici, donijelo Odluku o pokretanju postupka, protiv dužnognika, zbog moguće povrede načela djelovanja propisanih člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a koja bi proizlazila

iz sudjelovanja dužnosnika u rješavanju problema Agrokor koncerna na sastancima održanim 26. veljače 2017.g. i 3. ožujka 2017.g., a obzirom da je povezanost dužnosnika s trgovačkim društvom Agrokor d.d., koja proizlazi iz prethodnog radnog odnosa u toj tvrtci na radnom mjestu izvršnog direktora za strategiju i tržišta kapitala u razdoblju od 31. siječnja 2012.g., do 22. siječnja 2016.g., mogla utjecati na njegovu nepristranost pa je uključivanjem u rješavanje problema ovog koncerna dužnosnik propustio očuvati vlastiti integritet i vjerodostojnost u obavljanju dužnosti ministra financija te povjerenje građana u proces donošenja odluka od strane tijela javne vlasti. Nakon provedenog postupka Povjerenstvo je donijelo meritornu odluku kojom je utvrđeno da, sudjelujući na sastanku 26. veljače 2017.g., na način da je odgovarao na pitanja koja su mu postavljena od strane dužnosnika Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, vezano uz rješavanje problema koncerna Agrokor kreditiranjem od strane HBOR-a i sudjelovanjem na sastanku 3. ožujka 2017.g. na kojem je u ime Vlade Republike Hrvatske prenio zabrinutost i prijedloge o mogućim koracima u pronalasku rješenja za krizu u koncernu Agrokor, a bez iznošenja osobnih stavova, mišljenja, prijedloga i zaključaka, dužnosnik Zdravko Marić, ministar financija, nije povrijedio načela djelovanja dužnosnika propisanih člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a, na način da je propustio očuvati vlastiti integritet i vjerodostojnost u obnašanju dužnosti ministra financija te povjerenje građana u proces donošenja odluka od strane tijela javne vlasti.

Izvjestiteljica podsjeća da je ovakva odluka bila rezultat utvrđenih činjenica kojima je Povjerenstvo raspolagalo do trenutka donošenja meritorne odluke. Međutim, dana 23. kolovoza 2018.g., na internetskom portalu N1 objavljen je članak u kojem se objavljuje iskaz dužnosnice Martine Dalić, dan pred USKOK-om. Iskaz je dan povodom kaznenih prijava protiv dužnosnika Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Martine Dalić, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske i ministricе gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ante Ramljaka, izvanrednog povjerenika Vlade Republike Hrvatske u trgovačkom društvu Agrokor i Zdravka Marića, ministra financija u Vladi Republike Hrvatske. Na internetskom portalu N1 objavljeni su također i transkripti iskaza Ante Ramljaka i Zorana Besaka.

Uvidom u gore objavljeni članak iskaza Martine Dalić utvrđeno je kako je dužnosnica u Iskazu navela da je tijekom 2017.g. održan niz sastanaka u vezi rješavanja krize u koncernu Agrokor. Neki sastanci održani su između predstavnika Vlade RH i/ili drugih institucija i predstavnika koncerna Agrokor, dok na nekim sastancima predstavnici Agrokora nisu bili prisutni, odnosno isti su se održavali između predstavnika Vlade RH, Hrvatskog sabora, kreditnih institucija i trećih osoba - ovisno od sastanka do sastanka.

U tjedniku NACIONAL br. 1062 objavljen je članak naslova „Tajne snime sastanka s Todorićem u Vladi novi su dokazi protiv Zdravka Marića“, u kojem se navodi da je tjednik došao do saznanja o audiosnimci prvog sastanka predstavnika Vlade RH i predstavnika Agrokor koncerna te da je preslušao dijelove tih materijala. U članku se navodi kako je preslušavanjem snimke utvrđeno da je dužnosnik Zdravko Marić cit. „*ponudio Todoriću mogućnost da se Agrokoru pomogne*“.

Obzirom da je Povjerenstvo nakon donošenja meritorne odluke steklo saznanja o postojanju novih činjenica, odnosno o postojanju mogućnosti da se upotrijebe novi dokazi koji bi sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima mogli dovesti do drukčijeg rješenja da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni, odnosno upotrijebljeni u prijašnjem postupku, dana 28. kolovoza 2018.g. donijelo je rješenje o obnovi postupka, kojim je obnovilo postupak koji se pred Povjerenstvom vodio protiv dužnosnika Zdravka Marića, ministra financija, pod brojem P-188/16. Rješenjem je određeno kako će se predmetni postupak obnoviti u opsegu i dijelu u kojem je potrebno utvrditi je li dana 19. veljače 2017.g. održan sastanak između predstavnika Vlade i koncerna Agrokor te je li na istom bio prisutan dužnosnik Zdravko Marić i kakva je bila njegova uloga na sastanku. Postupak je obnovljen i u dijelu u kojem je bilo potrebno ponovo ispitati sadržaj sastanka održanog 26. veljače 2017.g., kao i ulogu dužnosnika Zdravka Marića na istom. U obnovljenom postupku bilo je potrebno preispitati i ulogu i postupanje dužnosnika Zdravka Marića na ostalim sastancima održanim između predstavnika Vlade RH, Hrvatskog sabora, kreditnih institucija i trećih osoba, a na kojima se raspravljalo i/ili odlučivalo o rješavanju problema koncerna Agrokor.

U obnovljenom postupku Povjerenstvo je izvršilo uvid u Odluku o pokretanju postupka i cjelokupnu dokumentaciju koja je prikupljena u spisu od pokretanja postupka. U obnovljenom postupku Povjerenstvo je izvršilo uvid u Iskaz dužnosnice Martine Dalić USKOK-u, objavljen na internetskom portalu N1. U Iskazu se navodi kako je inicijalni sastanak s predstavnicima koncerna Agrokor održan 19. veljače 2017.g. Navedenom sastanku prisustvovali su dužnosnica Martina Dalić i dužnosnik Zdravko Marić, po nalogu premijera Andreja Plenkovića. Sastanak je održan s Ivicom Todorićem i njegovim suradnicima Ivanom Crnjcem i Antom Todorićem, a sastanak je bio u nedjelju zbog unaprijed zakazanih poslovnih putovanja. Na tom sastanku Ivica Todorić je u bitnome kazao da se njegovo društvo našlo u velikim problemima na način da nemaju sredstava za podmirenje svojih obveza i da su u postupku traženja novih izvora finansiranja kroz kredite, u kojem smislu je zatraženo da HBOR podrži Agrokor. Osim toga iznijeli su i druge po njima moguće vidove financijske podrške države te su predstavnicima Vlade predali prezentaciju o stanju u društvu, koju je preuzeo ministar Zdravko Marić. Dužnosnica u Iskazu dalje navodi kako su se osim gore navedenog sastanka održala još dva sastanka s predstavnicima Agrokor koncerna, dana 26. veljače 2017.g. i 16. ožujka 2017.g., ovaj zadnji između Ivice Todorića i ministricе Martine Dalić. Osim na sastancima s predstavnicima Agrokor koncerna, iz Iskaza proizlazi kako je dužnosnik Zdravko Marić bio prisutan na više sastanaka na kojima se raspravljalo o rješavanju financijske krize i problema u Koncernu. Tako se navode slijedeći sastanci: 22. veljače 2017. - na kojem se raspravljalo o osnivanju radne skupine za rješavanje nastale situacije, na kojem su prisustvovali guverner Boris Vujčić, premijer Andrej Plenković, ministri Goran Marić, Zdravko Marić te vjerojatno Davor Ivo Stier i Davor Božinović; 23. veljače 2017. - prvi zajednički sastanak, kako dužnosnica navodi, svih članova osnovane radne skupine, a sastanku su nazočili i premijer Andrej Plenković, predsjednik Hrvatskog Sabora Božo Petrov, dužnosnici Zdravko Marić, Davor Božinović, Davor Ivo Stier i Martina Dalić; 26. veljače 2017.g. – održana su tri sastanka. Osim sastanka s predstavnicima Agrokora tog dana održana su još dva sastanka, prvi kao priprema za sastanak s Ivicom Todirićem i u večernim satima sastanak na kojem se raspravljalo

na koji način održati poslovanje Koncerna i spriječiti njegovu nelikvidnost. Na sva tri sastanka bio je prisutan dužnosnik Zdravko Marić; 28. veljače 2017. - sastanak na kojem su ispred državnog vrha bili prisutni premijer Andrej Plenković, dužnosnici Božo Petrov, Zdravko Marić, Tomislav Čorić, Martina Dalić i vjerojatno Davor Ivo Stier te treće, stručne osobe, kojom prilikom je održana prezentacija sporazuma o predaji vlasništva. Dužnosnica Martina Dalić u Iskazu dalje navodi cit. „*15. ožujka 2017.g. došlo je do daljnog pada vrijednosti obveznica Agrokora za 10% do vrijednosti 65 centi za jedan EUR-o. Nakon ovih objava Zdravko Marić i Ministarstvo financija su se izuzeli od dalnje komunikacije sa ekspertnom skupinom i svake druge aktivnosti i poslova vezanih za Agrokor*“. Međutim, u dalnjem dijelu Iskaza navodi da je dužnosnik Zdravko Marić bio još na jednom sastanku, 7. travnja 2018.g., na kojem su bili prisutni premijer Andrej Plenković te dužnosnici Gordan Jandroković, Goran Marić, Tomislav Čorić, Davor Božinović, Zdravko Marić, Ante Šprlje i Martina Dalić.

Povjerenstvo je od tjednika NACIONAL zatražio snimke na koje se članak objavljen u br. 1062 poziva, ali na traženje Povjerenstva, koje je požureno požurnicom od 12. listopada 2018.g., NACIONAL nikad nije dostavio predmetne snimke.

Povjerenstvo je od Ivana Crnjca, bivšeg člana uprave koncerna Agrokor, zatražilo očitovanje u vezi sastanaka s članovima Vlade RH na kojima je kao predstavnik Koncerna prisustvovao, a koji su održani sa svrhom rješavanja finansijske krize u Koncernu. Na traženje Povjerenstva, Ivan Crnjac je dana 19. rujna 2018.g. dostavio očitovanje u kojem navodi kako, obzirom da se protiv njega vodi kazneni postupak činjenično i pravno povezan s njegovim položajem u koncernu Agrokor, nije u mogućnosti dostaviti traženo očitovanje. Svoja prava i interesu temelji na činjenici da je u kaznenom predmetu u položaju okrivljenika, a da traženo očitovanje ulazi u područje inkriminacije koja ga tereti te bi davanjem odgovora ušao u zonu preklapanja procesnih funkcija.

Očitovanje u vezi sastanaka s članovima Vlade RH na kojima je kao predstavnik koncerna Agrokor prisustvovao zatraženo je i od Ante Todorića, bivšeg člana uprave koncerna. Dopis Povjerenstva kojim je zatraženo očitovanje poslan je poštom na službenu adresu prebivališta Ante Todorića, koja je pribavljena od Ministarstva unutarnjih poslova, 26. rujna 2018. i 10. listopada 2018.g., ali je svaki puta vraćen s naznakom „obaviješten nije podigao pošiljku“.

Povjerenstvo je dopisom od 30. kolovoza 2018., zatražilo od Vlade Republike Hrvatske očitovanje u vezi okolnosti rješavanja finansijske krize Agrokor koncerna, a posebice je li se 19. veljače 2017.g. održao prvi sastanak između predstavnika koncerna Agrokor i predstavnika Vlade RH, koje su osobe bile na sastanku, je li na istom bio prisutan i dužnosnik Zdravko Marić te koja je njegova uloga na istom bila. Na navedeni dopis Povjerenstva, Vlada RH se očitovala dopisom, od 19. rujna 2018., vežući ovo očitovanje i za prethodni dopis i požurnicu Povjerenstva od 1. lipnja 2018. i 3. srpnja 2018. tražene u drugim predmetima koji se vode pred Povjerenstvom.

U očitovanju je istaknuto kako se u izvanrednoj situaciji krize u Agrokor koncernu, koja je prijetila slomom hrvatskog gospodarstva početkom 2017. i koja je zahtjevala brzu i učinkovitu reakciju Vlade RH, u dogovoru s tadašnjim koalicijskim partnerom političkom strankom MOST nezavisnih lista, pristupilo analiziranju različitih scenarija kako suzbiti katastrofalne posljedice propasti kompanije od sistemskog značaja za cijelokupno hrvatsko društvo. Uzima se da je Vlada RH dopisom od 24. travnja 2017. obavijestila Povjerenstvo da je na zahtjev Ivice Todorića, tadašnjeg predsjednika uprave Agrokor koncerna, u poslijepodnevnim satima dana 26. veljače 2017., u Uredu predsjednika Vlade RH, održan sastanak s predstavnicima Agrokor koncerna, na kojem su predsjednik Vlade RH, predsjednik Hrvatskog sabora i drugi predstavnici Vlade bili informirani o stanju u Agrokor koncernu i naporima koji se poduzimaju te različitim opcijama za stabilizaciju poslovanja. Navodi se i da je sljedeći sastanak s Ivicom Todorićem održan dana 26. ožujka 2017., o čemu je Povjerenstvo također obaviješteno navedenim dopisom.

Nadalje se navodi da je s obzirom na veličinu, broj zaposlenih, opseg poslovanja i povezanost s drugim gospodarskim subjektima, bilo razvidno da Agrokor koncern predstavlja kompaniju od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, što je potaknulo politički dogovor tadašnjih koalicijskih partnera u Vladi da se ustroji grupa stručnjaka koja će pomoći Vladi u razumijevanju stanja u Agrokor koncernu, predviđanja mogućih pravaca razvoja krize, te iznalaženja mogućih rješenja, a da su u njihovu razmatranju savjetovani vanjski ekonomski, finansijski i pravni stručnjaci s kojima su u razdoblju od kraja veljače 2017. i tijekom ožujka 2017. održani sastanci konzultativnog karaktera. Radilo se o stručnjacima sa specifičnim iskustvom i znanjem hrvatskog i europskog zakonodavnog okvira za finansijsko poslovanje trgovackih društava, od kojih je neke stručnjake pozvala politička stranka Hrvatska demokratska zajednica, a neke politička stranka MOST nezavisnih lista, pri čemu se napominje da su na traženje Ante Ramljaka, koji je bio uključen u rad neformalne radne skupine, zbog sagledavanja mogućih pravnih rješenja, bili uključeni i stručnjaci pravne struke. Na temelju provedene analize cijelokupne situacije nakon nekoliko tjedana zaključeno je kako je jedino moguće rješenje donošenje odgovarajućeg zakona te je dužnosnica Martina Dalić, tadašnja potpredsjednica Vlade RH i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta dobila zadaću da operativno vodi i koordinira postupak izrade zakona.

Također se ukazuje da je u izvanrednim okolnostima pristup izradi zakona zahtjevalo žurnost, te je zbog osjetljivosti finansijskog tržišta i opasnosti za njegovu stabilnost, na samom početku procesa izrade zakona, zajedno sa koalicijskim partnerima, odlučeno da se navedeni pristup i aktivnosti koje se odnose na pisanje zakona neće komunicirati javnosti, jer je to moglo znatno utjecati na sudionike tržišta i ugroziti nastojanja gospodarskih subjekata da putem mehanizama tržišta sami pronađu rješenje za nastalu situaciju. Prvu informaciju o zakonodavnoj aktivnosti javnosti je pružila dužnosnica Martina Dalić na tiskovnoj konferenciji dana 24. ožujka 2017.g. a u tom razdoblju predstavnici Vlade javno su isticali kako je za vođenje Agrokor koncerna odgovorna Uprava i vlasnik dionica, stoga se pitanje formaliziranja sastava i rada članova neformalne radne skupine za izradu zakona nije razmatralo.

Izvjestiteljica primjećuje da se u dopisu ne daje niti jedan konkretni odgovor vezan uz pitanja koja je Povjerenstvo postavilo osobito kad je riječ o konkretnim datumima i ulozi dužnosnika na sastancima održanim tih datuma.

Dužnosnik Zdravko Marić se dopisom od 1. listopada 2018.g. očitovao na rješenje o obnovi predmetnog postupka. Očitovanje je zaprimljeno dana 5. listopada 2018.g. U očitovanju dužnosnik navodi kako ostaje pri svojim prethodnim očitovanjima Povjerenstvu, kao i pri svemu izrečenom na usmenom izjašnjavanju pred Povjerenstvom dana 27. travnja 2018.g. Dužnosnik napominje kako je pred Povjerenstvom davao jasne i nedvosmislene odgovore te da je detaljno pojasnio sve okolnosti o kojima je bio pitan od strane Povjerenstva. U vezi sastanka 26. veljače 2017.g. dužnosnik ponavlja kako na sastanku nije iznosio, niti prenosio ikakve stavove, mišljenja, zaključke niti prijedloge vezane za koncern Agrokor, niti je sudjelovao u donošenju bilo kakvih odluka ili zaključaka. U odnosu na sastanak 3. ožujka 2017.g. dužnosnik se referira na meritornu odluku Povjerenstva. U odnosu na 19. veljače 2017.g. dužnosnik navodi kako se navedenog dana zajedno s dužnosnicom Martinom Dalić, po naputku predsjednika Vlade RH, sastao na inicijalnom sastanku s predstavnicima koncerna Agrokor, g. Ivicom Todorićem, g. Ivanom Crnjcem i g. Antom Todorićem. Na sastanku su ih predstavnici Agrokora informirali o finansijskom stanju koncerna i budućim planovima vezanim za financiranje koncerna radi podmirenja obveza koncerna. Dužnosnik ističe kako se niti u jednom trenutku nije aktivno uključivao u razrješavanje problema koncerna, nije iznosio stavove, mišljenja, prijedloge, zaključke, niti je postavljao bilo kakva pitanja. Dužnosnik se ne sjeća precizno je li tom prigodom primio prezentaciju o stanju društva, ali ne otklanja tu mogućnost obzirom da je bio niže rangirani u odnosu na dužnosnicu Martinu Dalić te bi moguće preuzimanje prezentacije bilo u skladu s njegovim dužnosničkim rangom. U odnosu na ostale sastanke između predstavnika Vlade, Hrvatskog sabora, kreditnih institucija i trećih osoba, dužnosnik navodi da je, zbog činjenice da je određeno vrijeme proveo kao zaposlenik kancerna Agrokor, jasno komunicirao da će se izuzeti od donošenja odluka koje se tiču Agrokora. Međutim to ne znači da se isključio ili da se mogao isključiti s radnih sastanaka na koje je bio pozivan kao ministar financija, a na kojima se raspravljalo o utjecaju krize u koncernu Agrokor na gospodarski i finansijsku stabilnost Republike Hrvatske. Unatoč tome što je bio prisutan na sastanicima, nije donosio niti je sudjelovao u donošenju bilo kakvih odluka ili zaključaka, niti je kreirao ikakva nova rješenja.

Izvjestiteljica ističe da institut izuzimanja podrazumijeva izuzimanje iz svih radnji inače se gubi smisao samog instituta.

Izvjestiteljica nadalje navodi da je dužnosnica Martina Dalić na poziv Povjerenstva dostavila očitovanje u kojem uvodno napominje kako ne može potvrditi autentičnost objava na internetskom portalu medijske kuće N1 budući da ne posjeduje zapisnik svog iskaza USKOK-u pa ne može potvrditi autentičnost objava. Dužnosnica potvrđuje da je tijekom veljače i ožujka u Vladi RH održan velik broj sastanaka koji su se ticali krize u Agrokoru, a na kojima su redovito ili povremeno sudjelovali brojni dužnosnici. Dužnosnica napominje kako su svi sastanci koji su održavani u Vladi RH na ovu temu održavani u kontekstu ovlasti Vlade RH i predsjednika

Vlade RH da određuje osobe koje su pozvane sudjelovati na pojedinim radnim sastancima. Dužnosnica je u svom očitovanju navela kako su odgovori na tražena pitanja Povjerenstva detaljno opisani u knjizi „Agrokor: slom ortačkog kapitalizma“, koju je dužnosnica dostavila u prilogu očitovanja te specificira dijelove knjige u kojima se govori o ulozi dužnosnika Zdravka Marića u čitavom postupku.

Povjerenstvo je izvršilo uvid u dostavljenu knjigu izdavača Hanza Media d.o.o, kojoj je dužnosnica Martina Dalić autor. Dužnosnica tako u Knjizi navodi kako je sredinom veljače 2017.g. održan međukoalicijski sastanak na kojem je Most tražio osnivanje neformalne radne skupine sastavljene od nezavisnih eksperata za praćenje i analizu događaja u Agrokoru. Dužnosnica tako navodi cit. „*Političkim dogовором измеđу тадашњих коалицијских партнера у Влади, HDZ и Mosta, утврђено је да ће се за боље разумijevanje и praćenje narastajuće krize у Agrokoru zatražiti помоћ не зависних стручњака. Пrijedloge konkretnih imena dali су тадашњи чланови Vlade i тадашњи предсједник Sabora Božo Petrov*“. MOST je predlagao da u radnu skupinu MOST predloži dva, a HDZ dva čovjeka. Dužnosnica navodi kako je Davor Božinović nakon međukoalicijskog sastanka izvjestio da ga je nazvao Ivica Todorić i zatražio sastanak s predsjednikom Vlade RH. Dužnosnica u očitovanju navodi kako se u svrhu pripreme predsjednika Vlade RH za sastanak s Ivicom Todorićem, dana 19. veljače 2017.g., zajedno s ministrom Zdravkom Marićem sastala s Ivicom Todorićem i suradnicima. Cit. „*Kako предсједник Vlade voli бити припремљен за сваки састанак, посебно када се ради о темама које му нису блиске, жели се, навравно, припремити и за овај. Задужио је стoga Zdravka Marića и мene да се састанемо с Ivicom Todorićem и утврдимо што би била тема тога сastанка. Bio je то први од четири susreta s Ivicom Todorićem koji su se dogodili u kontekstu krize u Agrokoru. Sastanak na koji smo otišli Zdravko Marić i ja održan je u upravnoj zgradi Agrokora, popularno zvanoj Toranj, u nedjelju 19. veljače 2017.g. Razlog što je sastanak održan u nedjelju bio je мој и Marićev odlazak na sastanak u Bruxelles, a priprema premijerova sastanka je bila žurna stvar. S Todorićem su bili Ivan Crnjac i, koliko se сjećam, njegov sin Ante Todorić... Na tom prvom sastanku, Ivica Todorić je držao dugo uvodno izlaganje o krizi koja je u Hrvatskoj trajala toliko dugo da je izostao dvocifreni rast prihoda koji je Agrokoru bio potreban da bi se moglo servisirati kamate... Ivica Todorić je konstatirao da Agrokor ima određenih problema i da mu je potrebna injekcija likvidnosti. Obrazložio je то kroz pripremljenu prezentaciju u којој су били skicirani potezi које он намјерава повуći за szabilizaciju poslovanja... Da bi sve то postigao trebalo му је svježe likvidnosti radi smanjivanja obveza prema dobavljačima i saniranja problema likvidnosti. Procjenjivao је да mu je žurno potrebno oko 260 milijuna eura за stabiliziranje likvidnosti i isplatu dobavljača. Dao nam je до znanja да računa на HBOR*“. Dužnosnica u Knjizi nije posebno isticala ulogu i ponašanje dužnosnika Zdravka Marića na navedenom sastanku. Predsjednik Vlade RH je tijekom poslijepodneva 22. veljače 2017.g. sazvao radni sastanak na temu Agrokora i rasprave o Mostovu prijedlogu o osnivanju stručne radne skupine, kao i radi pripreme za sastanak s Ivicom Todorićem. Na tom sastanku bili su guverner Boris Vujčić, ministri Goran Marić i Zdravko Marić, predsjednik Vlade, Davor Božinović i Martina Dalić. Guverner Boris Vujčić je iznio njegovo mišljenje u vezi stanja u koncernu Agrokor te je slijedila rasprava o radnoj skupini i njenom sastavu. Dužnosnica je tom prilikom za članove radne skupine predložila

Tomislava Matića i Antu Ramljaka iz tvrtke Texo Management. Dužnosnik Zdravko Marić predložio je Tončija Korunića iz investicijskog društva Intercapital. Svi prisutni složili su se s prijedlozima da ove tri osobe budu u radnoj skupini kao stručne osobe koje je predložio HDZ. Predsjednik Vlade je potom, prema navodima dužnosnice, nazvao Božu Petrova i obavijestio ga o navedenom dogovoru. Sutradan je Božu Petrov dužnosnici Martini Dalić SMS-om poslao imena Mostovih kandidata za članove radne skupine. Bili su to Branimir Bricelj i Zoran Besak. Na opisani način je, kako navodi dužnosnica, zaključen politički dogovor HDZ-a i Mosta o načinu na koji su koalicijski partneri odlučili da će pratiti zbivanja u Agrokoru.

Vezano uz gore navedeno dužnosnica navodi cit. „*U procesu rasprave o članovima radne skupine, koje su predložili članovi Vlade iz kvote HDZ-a i resorno nadležni ministri za ovakvu vrstu problema, sudjelovao je veći broj članova Vlade i zajednički donio odluku.*“ Prvi sastanak odabranih stručnjaka s državnim vrhom održan je 23. veljače 2017.g. uvečer. Na navedenom sastanku bili su, osim dvojice predsjednika i dužnosnice Martine Dalić, još i Zdravko Marić, Davor Božinović, Davor Ivo Stier, neki savjetnici iz Ureda predsjednika Vlade RH i finansijski stučnjaci. S obzirom na osjetljivost situacije svi nazočni zamoljeni su za diskreciju. Dužnosnica navodi kako je potreba za diskrecijom bila uvjetovana realnim ekonomskim okolnostima. Prvi sastanak Ivice Todorića s predsjednikom Vlade RH održan je u nedjelju 26. veljače 2017.g. poslijepodne. Ivica Todorić je došao u društvo Ivica Crnjca, a sa strane Vlade RH uz predsjednika Vlade RH bili su još dužnosnik Zdravko Marić i dužnosnica Martina Dalić te dužnosnik Božu Petrov. Dužnosnica u Knjizi nije posebno isticala ulogu i ponašanje dužnosnika Zdravka Marića na navedenom sastanku. Dužnosnica u knjizi dalje navodi kako su nakon osnivanja neformalne radne skupine uslijedili brojni sastanci na kojima su, uz prije spomenute finansijske stručnjake, redovito sudjelovali predsjednik Vlade, predsjednik Sabora, sama dužnosnica, Davor Božinović, Zdravko Marić do trenutka kada se izuzeo pod pritiskom Mosta i prijetećeg glasanja o povjerenju, Davor Ivo Stier i u nekoliko navrata tadašnjim ministar rada Tomislav Čorić. Dužnosnica navodi kako su samo u posljednjih šest dana veljače održana četiri takva sastanka, a visoka učestalost njihova održavanja nastavljena je i u ožujku. Na njima se raspravljalo o predloženim scenarijima mogućeg razvoja događaja u Agrokoru, načinu Vladine reakcije, procjenama stvarnog stanja u Agrokoru i procjenama brzine pogoršavanja situacije s obzirom na informacije koje su dnevno dolazile s finansijskog tržišta o padu cijena, negativnim reakcijama rejting agencija i slično. U poglavljju VII. Knjige „Zakon o postupku izvanredne uprave“ dužnosnica opisuje postupak i kronologiju donošenja navedenog Zakona. Za dan 22. ožujka 2017.g. dužnosnica navodi kako je izrađena druga verzija nacrtu Zakona te ju je dužnosnica poslala ministru financija Zdravku Mariću i napisala: „Zdravko, molim te pročitaj ovaj zakon. Ovo bi bilo naše rješenje – institucionalni okvir za uredno rješavanje problema. M.“

Dužnosnik Zdravko Marić, prema navodima u Knjizi, bio je prisutan i na sastanku 7. travnja 2017.g. na kojem se raspravljalo tko će biti izvanredni povjerenik. Na sastanku su bili prisutni i predsjednik Vlade, Gordan Jandroković, Ante Šprlje, Goran Marić, Davor Božinović, Tomislav Čorić i netko od savjetnika iz Ureda predsjednika Vlade. Rasprava je trajala dugo, do poslije ponoći idućeg dana. Govorilo se o težini zadatka, profesionalnim, karakternim,

menadžerskim, komunikacijskim i drugim osobinama koje takva osoba mora imati. Predlagala su se različita imena, kako iz grupe Vladinih eksperata tako i izvan nje.

Iz sadržaja javno objavljenog transkripta iskaza Ante Ramljaka danog pred istražiteljima USKOK-a proizlazi da je dužnosnica Martina Dalić sredinom veljače 2017. kontaktirala Tomislava Matića i pozvala ga da zajedno s Antonom Ramljakom dođe na sastanak u Vladu RH. Na tom su sastanku bili prisutni Tonči Korunić, Branimir Bricelj i Zoran Besak te dužnosnici Andrej Plenković, Božo Petrov, Martina Dalić, Zdravko Marić, Goran Marić, Tomislav Čorić, Davor Ivo Stier i Davor Božinović, kojom prilikom su bili informirani da Vlada okuplja tim finansijskih stručnjaka radi utvrđivanja stanja u Agrokor koncernu, pri čemu je Tomislava Matića, Tončija Korunića i njega osobno predložio HDZ, a MOST je predložio Branimira Bricelja i Zorana Besaka. Ante Ramljak navodi da se na opisani način stvorila neformalna skupina koja je započela s radom te da su međusobno komunicirali putem elektroničke pošte. Članovi neformalne radne skupine su o svemu izvještavali Vladu RH na više sastanaka na kojima su najčešće bili prisutni dužnosnici Andrej Plenković, Božo Petrov, Davor Božinović i Martina Dalić, a znali su dolaziti pojedini ministri kao i članovi MOST-a, dok su na dnevnoj razini imali „brifinge“ s dužnosnicom Martinom Dalić. Nakon što su Vladi RH ukazali da je potrebno novo zakonodavno rješenje za ovu situaciju, u neformalnu skupinu pridružili su se i odvjetnici Boris Šavorić, Toni Smrček i Branimir Žarković.

Iz sadržaja javno objavljenog transkripta iskaza Zorana Besaka danog pred istražiteljima USKOK-a proizlazi da je on prvi puta na sastanku održanom 22. veljače 2017. upoznao Tončija Korunića, Tomislava Matića, Antu Ramljaka i Branimira Bricelja, koji su se nesporno poznavali od prije, te da su tom prilikom razmijenili podatke o mail adresama radi daljnje komunikacije. Navodi da je bio upoznat kako je pojedine članove radne skupine predložio HDZ i to tri člana, a njega i Branimira Bricelja da je preložio MOST. Uslijedilo je više sastanaka s dužnosnicima Andrejom Plenkovićem, Božom Petrovom, Davorom Božinovićem, Martinom Dalić i Zdravkom Marićem, najmanje pet do osam sastanaka. Vrlo brzo su kao članovi neformalne radne skupine angažirani i pravni savjetnici Odvjetničkog društva Šavorić i partneri, pri čemu je Toni Smrček operativno najviše radio na procjeni prijedloga u smislu pravne dopustivosti, dok odvjetnik Boris Šavorić nije bio toliko operativno uključen u izradu nacrta zakona, već je sudjelovao na sastancima kao vlasnik, odnosno kao glavni partner navedenog Odvjetničkog društva. Stručne službe pojedinih ministarstava nisu bile operativno angažirane u smislu izrade nacrta zakona, ali su njihovi predstavnici prisustvovali pojedinim sastancima, a neposredno prije upućivanja u zakonodavnu proceduru održana je prezentacija kojoj je bio prisutan Ante Šprlje, tadašnji ministar pravosuđa, pojedini suradnici iz Vlade RH i navedenog ministarstva, te su isti potom uključeni u mail listu komunikacije.

Na traženje Povjerenstva, Ante Ramljak je 28. studenog 2018.g. dostavio očitovanje. U očitovanju se navodi kako je na prvi sastanak održan na temu krize u Agrokoru u Vladu došao nakon poziva dužnosnice Martine Dalić krajem veljače 2017.g. Na tom sastanku bili su dužnosnici Andrej Plenković, Božo Petrov, Martina Dalić, Davor Božinović, Zdravko Marić,

Goran Marić, Davor Ivo Stier i voditeljica Ureda premijera Tena Mišetić te od vanjskih stručnjaka Tomislav Matić, Branimir Bricelj, Tonči Korunić i Zoran Besak. Na tom sastanku premijer i predsjednik Hrvatskog sabora Petrov su prisutne izvjestili da su koalicijski partneri odlučili okupiti tim finansijskih stručnjaka radi praćenja krize u Agrokoru. Rečeno je da su tadašnja potpredsjednica Vlade Martina Dalić i ministar financija Zdravko Marić imali sastanak s Ivicom Todorićem, tadašnjim predsjednikom Uprave Agrokora i da on traži finansijsku pomoć od države. Rečeno je također da će Martina Dalić i Zdravko Marić biti operativni kontakt. Prisutnim stručnjacima rečeno je da je njihov zadatka da pomognu stručno sagledati situaciju. Na sastancima se raspravljalo o zbivanjima na tržištu kapitala, neplaćanjima, značenjima tih zbivanja na mogući položaj Agrokora i njegovih dobavljača, o tome što su radile druge države u kriznim situacijama velikih kompanija.

Zakon o postupku izvanredne uprave donesen je 6. travnja 2017. u Hrvatskom saboru, te je stupio na snagu 7. travnja 2017.g. Trgovački sud u Zagrebu je rješenjem, broj: St-1138/17 od 10. travnja 2017., otvorio postupak izvanredne uprave nad Agrokor koncernom te je za izvanrednog povjerenika imenovao Antu Ramljaka. U obrazloženju rješenja navodi se da je prijedlog za otvaranje postupka sudu podnio dužnik Agrokor koncern te da je sud odlučio o imenovanju izvanrednog povjerenika na temelju članka 11. i članka 24. stavka 3. Zakona o postupku izvanredne uprave na prijedlog Vlade RH.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije, očitovanja Vlade Republike Hrvatske i očitovanja dužnosnice Martine Dalić, utvrđeno je kako su tadašnji koalicijski partneri - stranke HDZ i MOST, donijeli političku odluku da će se, vezano za rješavanje finansijske krize u Agrokor koncernu, čiji su prvi vanjski pokazatelji nastupili početkom 2017.g., angažirati skupina vanjskih stručnjaka sa zadaćom razumijevanja postojećeg stanja, predviđanja mogućih pravaca razvoja krize i pronalaženja rješenja, uključujući kasnije i izradu posebnog zakonodavnog okvira, kojim bi se spriječile moguće štetne posljedice nastale krize. Odluka predstavnika Vlade bila je da se navedena skupina neće formalizirati i da se njen rad, a kasnije i sam postupak donošenja zakona, neće komunicirati s javnošću, obzirom na osjetljivosti finansijskog tržišta i opasnosti za njegovu stabilnost. Neformalnu radnu grupu činili su tri predstavnika koje je predložio HDZ i dva koje je predložio MOST, a na sastancima su obično sudjelovali i dužnosnici, među kojima i dužnosnik Zdravko Marić, te povremeno drugi stručnjaci. Prvi sastanak grupe održao se 23. veljače 2017.g. Na sastanku su osim članova osnovane radne skupine (Ante Ramljak, Tomislav Matić, Branimir Bricelj, Tonči Korunuć i Zoran Besak) nazočili i premijer Andrej Plenković, predsjednik Hrvatskog Sabora Božo Petrov, dužnosnici Zdravko Marić, Davor Božinović, Davor Ivo Stier i Martina Dalić. Prema očitovanju Ante Ramljaka, na prvom sastanku prisutnima je iskominicirano da će tadašnja potpredsjednica Vlade Martina Dalić i ministar financija Zdravko Marić biti operativni kontakt grupe. Na radu na zakonodavnom rješenju počelo se raditi u drugoj polovici ožujka. Dužnosnica Martina Dalić koordinirala je sve uključene i donosila odluke te je, prema razumijevanju Ante Ramljaka, o tijeku pisanja zakona redovito izvještavala premijera i djelovala u koordinaciji s njim.

Izvjestiteljica ističe da navedene okolnosti, osnivanja i djelovanja neformalne radne skupine s ciljem pronalaženja rješenja financijske krize u Agrokoru, nisu bile poznate Povjerenstvu u vrijeme donošenja meritorne odluke te su utvrđene u obnovljenom postupku. Iz istih je razvidno kako se u svrhu rješavanja nastale situacije odvijao čitav proces, koji je bio utemeljen na političkoj odluci predstavnika Vlade, odnosno koaličijskih partnera, a na kojima je sudjelovao i dužnosnik Zdravko Marić, a koji je uključivao velik broj ljudi različitog profila i položaja te koji je bio organiziran, koordiniran i međusobno komuniciran. Navedene okolnosti predstavljaju važan društveno-političko-gospodarski kontekst u kojem je dužnosnik Zdravko Marić djelovao te u okviru kojeg treba sagledati i njegovu ulogu i položaj koju je kao dužnosnik u smislu ZSSI-a imao. Takav kontekst nameće i odgovarajuće standarde postupanja kojih se dužnosnik bio dužan pridržavati, kako bi svoje djelovanje uskladio s propisanom obvezom postupanja u skladu s načelima u obnašanju javnih dužnosti.

Povjerenstvo prilikom donošenja meritorne odluke nije imalo saznanja niti o sastanku koji je održan 19. veljače 2017.g., između predstavnika Vlade i koncerna Agrokor. Prema očitovanju samog dužnosičnika i očitovanju dužnosnice Martine Dalić, navedeni sastanak održan je kao pripremni sastanak za sastanak predsjednika Vlade i drugih predstavnika Vlade i Hrvatskog sabora s predstvincima Agrokor koncerna, koji je trebao uslijediti i koji je uslijedio 26. veljače 2017.g. Na sastanku 19.- tog su bili prisutni dužnosnici Martina Dalić i Zdravko Marić te predstavnici Koncerna, Ivica Todorić, Ivan Crnjac i Ante Todorić. Dužnosnik Zdravko Marić u očitovanju navodi kako je na sastanak išao po naputku predsjednika Vlade, što potvrđuje i dužnosnica Martina Dalić u svom očitovanju. U postupku je utvrđeno kako su predstavnici Agrokora dužnosnike informirali o stanju u Društvu i svojim očekivanjima, dok točan sadržaj onoga što je dužnosnik Zdravko Marić na sastanku govorio nije utvrđen.

Sastanak 19. veljače 2017.g., kao i sastanak 3. ožujka 2017.g. na koji je dužnosnik Zdravko Marić po naputku i dogovoru predsjednika Vlade Republike Hrvatske otišao kako bi Ivici Todoriću prenio zabrinutost Vlade za stanje u koncernu Agrokor te mu iznio prijedloge Vlade o mogućim koracima u pronalasku rješenja za krizu, svjedoči o ulozi dužnosnika Zdravka Marića u čitavom procesu. Dužnosnik Zdravko Marić bio je osoba od povjerenja predsjednika Vlade, koja je između ostalog imala i ulogu komunikacijskog kanala između Vlade i predstavnika Agrokor koncerna. Na sastanke na koje je upućivan dužnosnik je nastupao sukladno danim uputama premijera te je svojim djelovanjem ostvarivao povjerenu mu zadaću. Uz navedene sastanke s predstvincima Agrokora, dužnosnik Zdravko Marić je redovito sudjelovao i na sastancima neformalne radne grupe. Prema svjedočenju jednog od članova neformalne grupe, kasnije izvanrednog povjerenika, dužnosnik Zdravko Marić bio je operativni kontakt neformalne grupe. Dakle, iz navedenog se zaključuje kako dužnosnik Zdravko Marić u čitavom procesu rješavanja krize nije imao ulogu samo predstavnika određenog resora, već je imao puno širu ulogu i zadaću, povjerenu od samog predsjednika Vlade. O važnosti dužnosnika Zdravka Marića u procesu svjedoči i izjava predsjednika Vlade od 10. travnja 2017.g. prilikom predstavljanja novoizabranog izvanrednog povjerenika Ante Ramljaka javnosti (kako je prenio portal dnevnik.hr u članku „Izvanredni povjerenik Ante Ramljak: Pred nama je težak zadatak, ali dajte mi tjedan dana“). Premijer je tada, na novinarski upit o glasovanju ministra Zdravka

Marića za predloženog kandidata, rekao cit. „Ja na njega računam i ovo su nove okolnosti i ministar Marić će biti uključen u aktivnosti Vlade“.

Izvjestiteljica sumira da iz očitovanja dužnosnika Zdravka Marića, iskaza Martine Dalić te očitovanja Vlade i ostalih sudionika, proizlazi kako je dužnosnik Zdravko Marić bio prisutan na sastancima s predstavnicima koncerna Agrokor održanim dana 19. veljače 2017.g., 26. veljače 2017.g. i 3. ožujka 2017.g., te na sastancima održanim sa članovima neformalne radne skupine dana 22. veljače 2017.g., 23. veljače 2017.g., 26. veljače 2017.g. (dva sastanka), 28. veljače 2017.g. i 7. travnja 2017.g. Aktivno sudjelovanje dužnosnika Zdravka Marića u procesu rješavanja krize Agrokora ogleda se u sudjelovanju na slijedećim sastancima: na sastancima 19. veljače i 3. ožujka 2017.g. dužnosnik je, prema vlastitom očitovanju i prema Iskazu Martine Dalić, sudjelovao po uputi premijera, s određenom zadaćom prenošenja prijedloga Vlade, prikupljanja informacija od predstavnika Agrokora te komuniciranja s predstvincima Agrokora u vezi nastale situacije. Dana 22. veljače 2017.g., prema očitovanju dužnosnice Martine Dalić, održan je sastanak na kojem se raspravljalo o osnivanju radne skupine za rješavanje nastale situacije i na kojem je HDZ utvrdio svoja tri kandidata za radnu skupinu. Prema očitovanju Martine Dalić, dužnosnik Zdravko Marić sudjelovao je u raspravi te je u radnu skupinu predložio Tončija Korunića iz investicijskog društva Intercapital. Dana 23. veljače 2017. održan je, prema očitovanju Martine Dalić, prvi zajednički sastanak svih članova osnovane radne skupine na kojem je bio i dužnosnik Zdravko Marić. Prema očitovanju Ante Ramljaka prisutni su izvješteni o sadržaju sastanka koji su Martina Dalić i Zdravko Marić imali s Ivicom Todirićem 19. veljače 2017.g., te su prisutni upoznati da će Martina Dalić i Zdravko Marić biti operativni kontakt grupe. Dakle, iz navedenog je razvidno kako je dužnosnik bio prisutan prilikom konstituiranja neformalne grupe pri čemu se njegova uloga u nadolazećem procesu prisutnima isticala. Na sastanku 7. travnja 2017.g., prema očitovanju Martine Dalić, raspravljalo se tko će biti izvanredni povjerenik. Na sastanku su bili prisutni predsjednik Vlade, dužnosnik Zdravko Marić, Gordan Jandroković, Ante Šprlje, Goran Marić, Davor Božinović, Tomislav Čorić i netko od savjetnika iz Ureda predsjednika Vlade. Rasprava je trajala dugo, do poslije ponoći idućeg dana. Govorilo se o težini zadatka, profesionalnim, karakternim, menadžerskim, komunikacijskim i drugim osobinama koje budući izvanredni povjerenik mora imati te su se predlagali različiti kandidati. U vezi sastanaka 26. veljače 2017.g., iz Iskaza dužnosnice Martine Dalić proizlazi kako su tog dana održana tri sastanka. Osim sastanka s predstvincima Agrokora tog dana održana su još dva sastanka, prvi kao priprema za sastanak s Ivicom Todorićem i zadnji u večernjim satima na kojem se raspravljalo na koji način održati poslovanje Koncerna i spriječiti njegovu nelikvidnost. Na sva tri sastanka bio je prisutan dužnosnik Zdravko Marić. Priroda sastanka održanog 26. veljače 2017.g. nije bilo postizanje dogovora ili donošenje odluka Vlade Republike Hrvatske, već informiranje predstavnika Vlade i Hrvatskog sabora o stanju u koncernu te razmatranje mogućih rješenja. Međutim, navedeni sastanci održani su u kontekstu rješavanja krize te su se na istima, a posebice na pripremnom sastanku te trećem sastanku u večernjim satima, raspravljala pitanja s ciljem nalaženja rješenja nastale situacije, a težište je bilo na financijskim pitanjima.

Dužnosnik Zdravko Marić bio je, prema Iskazu dužnosnice Martine Dalić, prisutan i na sastanku dana 28. veljače 2017.g., na kojem su ispred državnog vrha bili prisutni premijer Andrej Plenković, dužnosnici Božo Petrov, Zdravko Marić, Tomislav Čorić, Martina Dalić i Davor Ivo Stier te treće, stručne osobe. Na navedenom sastanku održana je prezentacija sporazuma o predaji vlasništva. Povjerenstvo nema saznanja o detaljima navedenog sastanka kao niti o postupanju dužnosnika Zdravka Marića na istom.

Izvjestiteljica zaključno ističe da je kojim slučajem bila okolnost da je dužnosnik imao sporazum o povratku na rad u Agrokor ili dionice u tom društvu Povjerenstvo ne bi raspravljalo o načelima nego vjerojatno o sukobu interesa. Povjerenstvo u ovom predmetu ne raspravlja o sukobu interesa nego o pravilnom upravljanju situacijom u kojoj se dužnosnik našao. Ovdje se govori isključivo o načelima.

Otvara se rasprava.

Predsjednica Povjerenstva daje riječ dužnosniku Zdravku Mariću. Izjava dužnosnika uzima se na poseban **Zapisnik o davanju izjave dužnosnika Zdravka Marića, ministra financija, u predmetu P-188/16**, koji zapisnik je sastavni dio ovog Zapisnika te će se u preslici uložiti u spis P-188/16.

Predsjednica konstatira da će se navedeni zapisnik naknadno dostaviti dužnosniku Zdravku Mariću na potpis što dužnosnik prima na znanje.

Predsjednica Povjerenstva poziva izvjestiteljicu da iznese prijedlog odluke.

Izvjestiteljica navodi da je sudjelujući u procesu rješavanja krize, dužnosnik Zdravko Marić bio dužan voditi računa o činjenici kako se zbog prethodnog radnog odnosa dužnosnika u trgovačkom društvu Agrokor d.d., na radnom mjestu izvršnog direktora za strategiju i tržišta kapitala, a koji radni odnos je prestao neposredno pred stupanje na dužnost ministra financija, mogao stvoriti dojam kako dužnosnik u odnosu na ranijeg poslodavca nije nepristran. Ovaj dojam, ukoliko je javan i ukoliko je utemeljen na nekoj od okolnosti koje dužnosnika dovode u vezu s ranijim poslodavcem, nameće obvezu dužnosniku da svojim postupanjem isti otkloni, štiteći time povjerenje u nepristranost obnašanja njegove dužnosti. U konkretnom slučaju, okolnost ranijeg zaposlenja dužnosnika ministra Marića bio je između ostalog i povod za izglasavanje nepovjerenja ministru u Hrvatskom saboru, a koje je u velikoj mjeri bilo medijski popraćeno, što znači da je javnost o tome bila dobro informirana i upoznata. Stoga je dužnosnik u predmetnom slučaju bio dužan postupati s povećanom pažnjom.

Izvjestiteljica navodi da utvrđuje kako je dužnosnik Zdravko Marić, imao aktivnu ulogu u sudjelovanju u procesu rješavanja krize. To proizlazi iz činjenice da je dužnosnik sudjelovao u okupljanju (predlaganje predstavnika grupe) neformalne radne skupine, da je bio prisutan na većem broju sastanaka neformalne grupe, da je sudjelovao u raspravi koja je rezultirala kandidatom izvanrednog povjerenika te da je na dva sastanka s predstvincima Agrokor koncerna imao ulogu i zadaću povjerenu mu od strane predsjednika Vlade. Ovakvim aktivnim

sudjelovanjem dužnosnika u procesu rješavanja krize ugroženo je povjerenje u njegovu nepristranost u obnašanju dužnosti ministra, s obzirom na povezanost dužnosnika s koncernom Agrokor, a koja proizlazi iz prethodnog radnog odnosa u toj tvrtci, koji je neposredno prethodio stupanju na javnu dužnost. Naglašava kako povjerenje u nepristranost, načelno, može biti narušena kada postoje okolnosti koje ukazuju da bi pojedinac mogao biti pristran u korist određenog subjekta, ali i na štetu određenog subjekta. Nadalje, sam dužnosnik je u svom očitovanju, ali i u nekim medijskim istupima, navodio da će se, zbog činjenice da je određeno vrijeme proveo kao zaposlenik koncerna Agrokor, izuzeti od donošenja odluka koje se tiču Agrokora. Javno deklarirajući namjeru za izuzimanjem, a da bi potom u procesu rješavanja krize aktivno sudjelovao, dužnosnik Zdravko Marić narušio je svoju vjerodostojnost u obnašanju javne dužnosti.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je utvrdilo kako je aktivnim sudjelovanjem u procesu rješavanja nastale finansijske krize u koncernu Agrokor i to kroz sudjelovanje na sastancima s predstavnicima koncerna Agrokor dana 19. veljače, 26. veljače i 3. ožujka 2017.g. te kroz sudjelovanje na sastancima neformalne radne skupine okupljene u svrhu rješavanja navedene krize dana 22. veljače, 23. veljače, 26. veljače i 7. travnja 2017.g., dužnosnik Zdravko Marić, ministar financija, propustio zaštiti vlastitu vjerodostojnost i nepristranost u obnašanju javne dužnosti, čime je povrijedio načela djelovanja dužnosnika propisana člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a.

Članica Povjerenstva Tončica Božić navodi da bi, slušajući izvještavanje članice Povjerenstva i očitovanje, pokušala podatke elaborirati iz drugačije perspektive. Na početku je rečeno da se dužnosnik Zdravko Marić 2016.g. na sjednici HBOR-a izuzeo iz odlučivanje što nije učinio prilikom formiranja skupine. Osobno smatra da se radi o dvije različite situacije. Prva je situacija u kojoj se odlučuje u kojoj jedan glas dužnosnika može biti presudan. Ovo oformljivanje radne skupine vidi na razini procesa u kojem se razmatralo, preispitivalo i usuglašavalо te nije donesena niti jedna formalno pravna odluka niti je itko rekao da je dužnosnik bio za neku odluku ili rješenje. Sve operativno preuzezero je Ministarstvo gospodarstva, a Ministarstvo financija nije donijelo niti jednu odluku ili rješenje, koje bi išlo u prilog ili ne, koncernu Agrokor. Nazočnost dužnosnika na sjednicama vidi kao osobu odnosno političku odgovornost i ako premjer traži da se nešto pojasnji, obrazloži ili informira, misli da je politička odgovornost dužnosnika da se to učini. U svezi prijedloga g. Korunića za sudjelovanje u neformalnoj skupini navodi da je MOST predložio nekoliko osoba, a trebao je predložiti i HDZ te vezano uz prijedlog dužnosnika smatra da se tu radi o čistoj političkoj odluci i nema veze s time da li se išlo ili ne u korist koncernu Agrokor. U svezi navoda o povezanosti dužnosnika na način da je isti dan došao iz koncerna Agrokor i postao član Vlade RH, isto ne vidi kao navedenu povezanost jer dužnosnik nema dionice, niti su članovi njegove obitelji u Agrokoru te bi se u tom slučaju to pitanje povezanosti odnosilo na svaku osobu koja iz privatne tvrtke prelazi u status dužnosnika, što izvjestiteljica osobno ne nalazi kao povezanost. Slijedom svega navedenog smatra da postoji prostor za donošenje drugačije odluke i predlaže da se doneše odluka da nisu utvrđeni navedeni argumenti da dužnosnik nije postupao sukladno načelima djelovanja dužnosnika.

Utvrđuje se da je raspravljanje o 1. točci dnevnog reda dovršeno.

Utvrđuje se da je sjednicu napustio dužnosnik Zdravko Marić.

Prelazi se na raspravljanje o 2. točci dnevnog reda.

Utvrđuje se da su na sjednicu pozvani Martina Dalić, kao stranka te Ante Ramljak i Božo Petrov kao svjedoci. Utvrđuje se da će Martina Dalić i Božo Petrov prisustvovati sjednici Povjerenstva, dok je Ante Ramljak dostavio pisano izjavu.

Utvrđuje se da je sjednici pristupila dužnosnica Martina Dalić.

Predsjednica upoznaje dužnosnicu da je Zaključkom Povjerenstva pozvana na javnu sjednicu Povjerenstva radi usmenog izjašnjavanja u svrhu utvrđivanja svih činjenica i okolnosti važnih za rješavanje predmeta. Predsjednica Povjerenstva upoznaje dužnosnicu sa pravima i dužnostima koje kao stranka ima u predmetnom postupku, a posebice u odnosu na iskaz pozvanih svjedoka.

Članica Povjerenstva Aleksandra Jović-Ileković kao izvjestiteljica u predmetu **P-172/18, dužnosnica MARTINA DALIĆ, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta do 14. svibnja 2018.g.**, izlaže predmet te navodi da je Povjerenstvo na 11. sjednici održanoj 18. svibnja 2018. donijelo Odluku o pokretanju postupka protiv dužnosnice Martine Dalić, potpredsjednice Vlade RH i ministrike gospodarstva, poduzetništva i obrta do 14. svibnja 2018. zbog moguće povrede članka 5. stavka 1. i 4. ZSSI-a, a koja proizlazi iz mogućeg propusta dužnosnice da u postupku izrade Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za RH , Zakon o izvanrednoj upravi, kao i u događajima koji su slijedili nakon donošenja Zakona zaštiti vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene joj dužnosti, opravda povjerenje građana i upozna građane sa svojim djelovanjem, a što proizlazi iz saznanja da je dužnosnica tijekom ožujka 2017. 1. na netransparentan način okupila i rukovodila radom neformalne radne skupine s ciljem izrade nacrta Zakona o izvanrednoj upravi, isključivši pritom javnost i propisani postupak donošenja zakona,2. da je nakon donošenja zakona dala prijedlog VRH da se za izvanrednog povjerenika td Agrokor d.d. imenuje osoba koja je bila dio te neformalne skupine, 3.da su pojedine osobe iz te skupine kasnije stupale u poslovni odnos sa td Agrokor.

Izvjestiteljica navodi da je u narednom postupku, a po pokretanju postupka bilo potrebno utvrditi okolnosti koje se tiču postupanja dužnosnice vezano za moguće povrede ZSSI-a. U tom smislu Povjerenstvo je zatražilo podatke i dokumentaciju od tijela državne uprave, pravnih i fizičkih osoba , vezano za odabir osoba u neformalnu radnu skupinu uključujući i tijela koja su sudjelovala u izradi zakona, okolnosti vezane za predlaganje IP VRH kao i suglasnosti dužnosnice na izbor savjetnika za restrukturiranje i eventualne suglasnosti na izbor ostalih savjetnika izvanredne uprave, uključujući i podatke od TD Agrokor o angažmanu savjetnika za restrukturiranje, njegovih podizvođača te isplaćenih naknada. Povjerenstvo je utvrdilo, a što se i nadalje ne dovodi u pitanje da dužnosnica nije imala namjeru

da osobe iz predmetne neformalne radne skupine putem poslovnih odnosa sa Agrokorom ostvare neosnovanu korist. Također je utvrđeno da ukoliko pribavljeni podaci budu upućivali na moguće zabranjeno djelovanje dužnosnice, tijekom postupka se može utvrditi i eventualna povreda članka 7. ZSSI-a, kojom odredbom su propisana zabranjena djelovanja dužnosnika. Dana 12. lipnja 2018. Dostavljeni su tranaskripti / Dalić, Ramnjak, Besak. Dana 18. lipnja 2018. DORH je odbacio kaznene prijave protiv dužnosnice, Andreja Plenkovića, Ante Ramnjaka i Zdravka Marića zato što iz rezultata provedenih izvida slijedi da u prijavljenim postupanjima nema elemenata prijavljenih kaznenih djela kao niti elemenata drugih kaznenih djela za koja se postupak provodi po službenoj dužnosti. USKOK zaključuje da iz rezultata izvida ne proizlazi da bi u prijavljenom procesu osnivanja i rada stručne radne skupine te donošenju i realizaciji odluke o stvaranju novog zakonodavnog okvira, isti koristili svoj položaj i ovlast niti podatke kojima su raspolagali radi stjecanja koristi za vlastiti ili tuđi račun. Dana 11. srpnja 2018. - na traženje Povjerenstva Državno odvjetništvo, USKOK dostavlja dokumentaciju prikupljenu tijekom provođenja izvida, a s obzirom na činjenicu da je Povjerenstvo protiv dužnosnice pokrenulo postupak, a protiv dužnosnika Andreja Plenkovića, vezano uz istovjetan činjenični supstrat Povjerenstvo je zaprimilo neanonimnu prijavu mogućega sukoba interesa. Dokumentacija je zbog opsežnosti ,radi se o materijalu od preko 5000 stranica, dostavljena u elektroničkom mediju na CD mediju i Povjerenstvo ju je tijekom rada na predmetu koristilo kao relevantan izvor saznanja. Dana 19. srpnja 2018. Povjerenstvo je zaprimilo očitovanje dužnosnice, koje izvjestiteljica čita u cijelosti. Dana 30. kolovoza 2018. Povjerenstvo je zatražilo od Vlade RH potvrdu na u dopisu pobrojane datume od osamnaest sastanka u razdoblju od sredine veljače 2017. do 9. travnja 2017., a vezano uz rješavanje krize u Agrokoru, izrade novog zakona, a na kojim sastancima su bili prisutni stručnjaci i pojedini članovi Vlade RH, uz podatke tko je sve na navedenim sastancima bio prisutan, o čemu se na svakom od tih sastanaka raspravljalo, tko su bili članovi neformalne radne skupine, i tko je kada i na koji način inicirao njezino okupljanje, je li radna skupina zatražila da se njihov status formalizira te je li bilo pitanja vezanih uz naknadu članovima radne skupine i što je odlučeno. Vlada RH dostavila je svoje očitovanje dana 19. rujna 2018. koje se čita u cijelosti.

Dana 31. kolovoza 2018. Povjerenstvo je zatražilo očitovanje od g. Besaka, g. Ramnjaka i g. Petrova na pojedine okolnost vezane uz ovaj predmet. Od g. Besaka je očitovanje dostavljeno 9. listopada 2018. i dopuna očitovanja od 8. studenoga 2018 i čita se u cijelosti. Dana 28. studenoga 2018. – Povjerenstvo je zaprimilo očitovanje g. Ramljaka koje se također čita u cijelosti. Dana 25. listopada 2018. i požurnicom od 15/11/2018 – upućen je dopis MINGO-u te je Povjerenstvo zatražilo da se dostavi odluku kojom je osnovano Povjerenstvo za ocjenu ponuda i davanje suglasnosti na odabir glavnog savjetnika za restrukturiranje, dokumentaciju Agrokora vezano za izbor Alixa, zapisnik i event dr akte na temelju kojih akata je dužnosnica dala svoju suglasnost 24/4/2017; 13. studenoga 2018.- zatražili očitovanje od MINGO-a je li koristilo usluge vanjskih stručnjaka u postupcima izrade zakona iz svog djelokruga bez osnivanja radne skupine, te jesu li bili plaćeni za svoj rad i u kojem iznosu. Dana 30. studenoga 2018. Povjerenstvo je dobilo odgovor MINGO-a kojim se dostavlja Odluka o osnivanju povjerenstva pri MINGO-u, dokumentaciju 6 ponuda koju je dostavilo TD Agrokor vezano uz izbor savjetnika za restrukturiranje kao i zapisnik Povjerenstva. Dana 29. svibnja, pa

25.listopada 2018. upućen je dopis AGROKORU za dostavom podataka ,te Povjerenstvo dobiva odgovor kojim se upućuje da sve tražene podatke zatraži od Trgovačkog suda u Zagrebu, DORH-a, USKOK-a koji imaju traženu dokumentaciju. Dana **13. studenoga 2018**Povjerenstvo je zatražilo podatke od Financijske agencije je li TD Agrokor u razdoblju od travnja 2017. do danas izvršilo isplatu fizičkim osobama (Bricelj, Delić, Matić, Korunić, Šavorić) ili trgovačkim društvima (Altera, TexoManagement, Intercapital, Šavorić & partneri odvjetničko društvo d.o.o.).

Na temelju iznesenog, a vezano uz to da je dužnosnica na netransparentan način okupila i rukovodila radom neformalne radne skupine s ciljem izrade nacrta Zakona o izvanrednoj upravi proizlazi da dužnosnica nije okupila neformalnu radnu skupinu, već je to sredinom veljače iskomunicirana politička odluka koalicijskih partnera, pri čemu je troje članova predložio HDZ (Ramljaka i Matića - Martina Dalić, Korunića - Zdravko Marić i Šavorića – naknadno Ante Ramljak), dok je Božo Petrov predložio Bricelja i Besaka) pri čemu je njihova prvotna uloga bila praćenje i analiza događaja vezano uz Agrokor, da bi se naknadno, točnije 14. ožujka 2017., a nakon pribavljanja talijanskog zakona koji se primjenjivao na Parmalat (Marzano Law-a) te nakon pribavljanja i druge komparativne prakse od strane člana ekspertne radne skupine g. Šavorića (specijalni propisi primjenjeni u Austriji, SAD-u, Nizozemskoj) dužnosnica u dogовору sa predsjednikom VRH zatražila da se pristupi izradi zakonskog teksta. Iz dostavljenih očitovanja (Dalić, Ramljak, Besak), nesporno je da rad radne skupine nije formaliziran i da se od strane članova nije postavilo pitanje njenog formaliziranja niti pitanje honorara. Već na prvom sastanku na kojem su bili predsjednik Vlade RH, A. Plenković, predsjednik Hrvatskog sabora B. Petrov, Z. Marić, D. Božinović te Davor Ivo Stier te dužnosnica, članovi skupine su od strane premijera zamoljeni za diskreciju. Za navedeno Vlada RH je u svom očitovanju koji je suglasan sa očitovanjem dužnosnice, izjavila da se isto odlučilo zbog osjetljivosti financijskog tržišta i opasnosti za njegovu stabilnost. Zadaća dužnosnice bila je operativno voditi i koordinirati proces radne skupine, a kako se to u očitovanju Vlade RH navodi nismo utvrdili interesnu povezanost dužnosnice niti sa Antonom Ramljakom niti sa drugim članovima radne skupine. Neformalna radna skupina sudjelovala je u izradi prijedloga zakona pod vodstvom i uputama dužnosnice.

Vezano uz izradu zakona i nepridržavanja propisanog postupka za donošenje zakona u dijelu provedenog postupka koji je prethodio usvajanju zakona na Vladu RH i upućivanja Hrvatskom saboru na donošenje iznosi da je prvi nacrt zakona izrađen i poslan dužnosnici i članovima radne skupine 19./ožujka/2017. od Tonija Smrčeka partnera u odvjetničkom društvu Šavorić i partneri od tada do 31. ožujka 2017. nacrt zakona je prošao dvanaest verzija. U izradi zakona pored članova radne skupine bili su uključeni Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ured za zakonodavstvo i Ured predsjednika Vlade RH. Osim toga, svoja mišljenja su dali i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo financija, a sve u skladu sa Poslovnikom VRH.

Gđi Zdenki Pogarčić, ravnateljici Ureda za zakonodavstvo je kako iznosi dužnosnica 22.ožujka 2017., dostavljena druga varijanta predloška na razmatranje sa ustavnog i zakonodavnog aspekta. Dubravka Vlašić Pleše, savjetnica predsjednika Vlade RH i Sonja

Žerjav, bile su zadužene izraditi obrazloženje članaka nacrta prijedloga zakona te sadržaj za uvod; Zdenka Pogarčić je radila na ustavnoj osnovi i nenormativnom dijelu, nomotehnici, dostavila je primjedbe na pojedine odredbe te odredbu o ex post procjeni učinka zakona i stupanju na snagu prvog dana objave. Ujedno je ugradila u tekst i primjedbe MF-a. Dubravka Vlašić Pleše je bila zadužena za operativnu i tehničku koordinaciju sa EK, te je 30. ožujka 2017. informirala EK o ciljevima i osnovnim obilježjima zakona koji se priprema te je dogovoren sastanak na tehničkoj razini, 1. i 2. /travnja/2017, zakon je preveden na engleski, poslan u EK gdje je održan tehnički sastanak na kojem su pored Vlašić Pleše bili nazočni Zvonimir Novak (MG) i Igor Vidra (MP), te je utvrđeno „da zakon ne sadrži elemente državnih potpora i da je u tom smislu sve čisto i ne trebaju sastanci na višoj razini.“ Nije proveden postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću pa samim time nije priloženo izvješće o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, koji kodeks u točki VII propisuje: „U žurnim okolnostima, razdoblje i načini savjetovanja mogu se odgovarajuće prilagoditi. Ovo se posebno odnosi na okolnosti koje su vezane uz dinamiku ispunjavanja obveza koje proizlaze iz procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.“ Radi se o formalnom nedostatku. Procjenu učinka propisa temeljem članka 17. Zakona o procjeni moguće je provesti naknadno i to najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu zakona, isto je opravdano ukoliko se radi o između ostaloga i zaštiti interesa Republike Hrvatske uz detaljno navođenje razloga, što je i navedeno u razlozima zbog kojih se zakon donosi po hitnom postupku : citat iz nenormativnog dijela KP zakona „...u zaštiti održivosti poslovanja trgovачkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku koja svojim poslovanjem samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim ili povezanim društvima utječu na ukupnu gospodarsku, socijalnu i finansijsku stabilnost u Republici Hrvatskoj.“ U dijelu ovako provedenog postupka koji je prethodio usvajanju zakona na Vladi RH i upućivanja Hrvatskom saboru na donošenje vidljivo je da su u izradi zakona sudjelovali državni službenici najvišeg ranga, dužnosnici te da posao nije bio isključivo povjeren radnoj skupini eksperata. Također cijelim postupkom je rukovodila i operativno ga vodila dužnosnica, tom procesu je bila u cijelosti posvećena. Ustavni sud RH nije prihvatio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom, Zakona o izvanrednoj upravi čime je potvrdio njegovu ustavnost i činjenicu da je Vlada RH postupala u okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlasti, te je naglasio obvezu Vladi RH da intervenira u izvanrednoj situaciji za koju važeći stečajni i predstečajni zakonski okviri nisu bili dostačni. Ustavni sud RH je utvrdio i da se razlozi za donošenje Zakona o izvanrednoj upravi po hitnom postupku mogu ocijeniti osobito opravdani te da je Vlada RH postupala s ciljem da u izvanrednim okolnostima spriječi veliki i nekontrolirani poremećaj gospodarskog sustava.

Vezano uz isključenje javnosti iz postupka koji je prethodio donošenju zakona i komunikacija sa javnošću nakon donošenja zakona izvjestiteljica iznosi kako je i rečeno, još na prvom sastanku političkog vrha i eksperata koje su okupili, izražen je zahtjev za diskrecijom. Isto je obrazloženo delikatnošću samog procesa i posljedicama koje komuniciranje s javnošću može izazvati na gospodarskom i finansijskom tržištu. Dužnosnica se dogovorenoga pridržavala sve do 24. ožujka 2017. kada je održala press konferenciju na kojoj je potvrdila da Vlada RH radi na novom zakonskom rješenju, tada na pitanja novinara tko radi (piše) zakon

dužnosnica ne daje odgovor tko su članovi ekspertne radne skupine niti daje do znanja da je Vlada RH okupila radnu skupinu. Nakon navedenoga dužnosnica u javnosti komunicira da je zakon radilo MINGO u suradnji s dr ministarstvima ne spominjući i dalje članove radne skupine. Dana 10. svibnja 2017. odbačen je zahtjev za pristup informacijama koji je podnio P. Grbin, zastupnik u Hrvatskom saboru, a u kojem se tražio popis pravnih i finansijskih stručnjaka koji su davali mišljenja prilikom izrade zakona sa obrazloženjem da MINGO „nije izradio popis, zapis ili bilo koji dr oblik dokumenta“ koji bi sadržavao tražene podatke. Iz daljnog vremenskog slijeda proizlazi da medijska pozornost ipak nije uspjela osujetiti plan da se ide ka novom zakonskom rješenju i da se provedu planirane aktivnosti vezane za rad izvanredne uprave. Odlučeno je da se zakon više približi Stečajnom zakonu i da se talijanski predložak približi hrvatskim prilikama. Tako su između ostalog iz zakonskog teksta nestale odredbe o sukobu interesa IP i odredba po kojoj je IP državni dužnosnik. Dana 15. veljače 2018. na tematskoj sjednici Odbora za gospodarstvo, dužnosnica je na pitanje zastupnika Saše Đujića tko je pisao zakon odgovorila : „...ja sam glavni autor zakona, sve ove odredbe napisane su po mojim riječima ili prekontrolirane od mene ili po mome nalogu.“ Nadalje, citiram „...ja se jesam konzultirala sa različitim profilom stručnjaka, sa različitim ljudima kako bi testirala različite mogućnosti da ovaj zakon donese djelotvorno, životno i efikasnije rješenje.“ Navedenim javnim istupima dužnosnica je zastupnike u Hrvatskom saboru i cijelokupnu javnost propustila upoznati sa činjenicom da je na izradi zakonskog rješenja, Vlada RH okupila eksperte koji su joj pomagali između ostalog i u pisanju zakona i to nakon što je informacija o zakonu već izšla u javnost te nakon što je zakon već skoro godinu dana bio na snazi. Na portalima index.hr, tportal, dnevnik.hr, radio 101, N1 i drugim objavljuvani su članci, intervju sa dužnosnicom, povjerenicom za informiranje, analitičarima i sa drugim javnim akterima koji su komentirali i odgovarali na upite novinara o temama: tko je pisao zakon, koje je uloga MINGO-a, tko je angažirao Šavorića, naknade koje su isplaćivane ekspertima, sukob interesa Ramljaka, Šavorića i VTB banke koja je jedan od Todorićevih kreditora. Sve je to upućivalo da dužnosnica nije bila transparentna i da nije javnost izvještavala o svom djelovanju. Kako se radilo o informaciji koja se odnosila na poslove koje je dužnosnica obavljala kao potpredsjednica Vlade RH i ministrica gospodarstva, a nakon što je informacija o izradi zakona izašla u javnost nije više bilo razloga da se isto drži u diskreciji, odnosno da se ne daju imena osoba koje su bile u radnoj skupini, čime je narušeno pravo građana da budu upoznati sa djelovanjem dužnosnika u obnašanju dužnosti.

Vezano uz davanje prijedloga Vladi RH-e da se Ante Ramljak imenuje za izvanrednog povjerenika TD AGROKOR d.d., a koji je bio član ekspertne, neformalne radne skupine izvjestiteljica iznosi da je dužnosnica kao ministrica gospodarstva Vlade RH-e, na temelju članka 24. Zakona o izvanrednoj upravi, dala prijedlog odluke za imenovanje izvanrednog povjerenika, na temelju kojeg prijedloga je Vlada RH donijela odluku o prijedlogu. Vezano uz navedenu ovlast dužnosnice trebalo je utvrditi radi li se o samostalnom djelovanju dužnosnice ili se radi o prijedlogu koji je svoje uporište imao u političkoj odluci, a s obzirom da je dužnosnica kao i drugi dužnosnici koji su sudjelovali u procesu znali da je predloženi Ante Ramljak bio član radne skupine.

Vezano uz predlaganje izvanrednog povjerenika, Martina Dalić ističe da se je na sastanku 7. travnja 2017. na kojem su bili ; Plenković, Jandroković, Goran Marić, Tomislav Čorić, Davor Božinović, Zdravko Marić, Ante Šprlje razmatralo više mogućih kandidata (Bricelj, Smetiško, Samodol, Horvat, Kovačić, a kao mogući zamjenici Ramnjak i Matić). Odluka je bila za Bricelja, ali je Bricelj odbio tu odluku te je ponuđeno Ramljaku koji je prihvatio, a nakon telefonskog razgovora sa Petrovom koji ga je smatrao odličnim kandidatom, potvrđeno je da se radi o kandidatu iza kojega stoje oba koalicijska partnera. Iste večeri održan je sastanak u središnjici HDZ-a i na istom je dano na znanje da je Ante Ramljak jedan od ljudi koji su pomagali u izradi Zakona. Iz snimke 30. sjednice Vlade RH, od 10. travnja 2017. vidljivo je da je predsjednik Vlade RH obrazložio prijedlog koji je podnijelo MINGO, nakon čega je Vlada RH isto jednoglasno prihvatile. Ante Ramljak je izjavio da je 9. travnja 2017. dao do znanja predsjedniku Vlade RH i potpredsjednici da namjerava u svoj krizni menadžment angažirati ostale članove radne skupine kako bi mu pomogli u prvim danima izvanredne uprave. Ista situacija je različito interpretirana u očitovanju Martine Dalić koja tvrdi da je za isto saznala iz press-ice 12. travnja 2017., što je istovjetno izjavama koje je u medijima davao i premijer. Dužnosnica navodi da, izvjestiteljica citira: „...O okolnostima, razlozima i načinu na koji je tijekom prvih dana izvanredne uprave zatražio pomoć osoba za koje je vjerovao da mu u savladavanju teškog stanja u Agrokoru mogu pomoći, g. Ramljak je govorio pred saborskim Odborom za gospodarstvo, a čemu nemam ništa za dodati, jer su to okolnosti u kojima je odlučivao Ante Ramljak. Niti me je za ove odluke bio dužan pitati niti me je pitao.“ U knjizi „Agrokor slom ortačkog kapitalizma“, dužnosnica komentirajući odluku Ramljaka vezano uz angažiranje savjetnika, piše: „...Ova je Ramljakova odluka nesporno osigurala preživljavanje najkritičnijih i najneizvjesnijih trenutaka izvanredne uprave – njezin početak. Osigurala je i puno više od toga, jer nitko nikad nije osporavao profesionalni doprinos ovih ljudi cijelom procesu. Međutim, upravo ova Ramljakova odluka bila je i uzrok njegova pada.“ . Ova činjenica stvorila je u javnosti percepciju sukoba interesa samog izvanrednog povjerenika. To se jasno očitovalo i na saborskem Odboru za gospodarstvo u sklopu pitanja zastupnika Klisovića upućenog g. Ramnjaku... , Ante Ramljak je izjavio slijedeće: „...Ja ću snositi sve posljedice ovog postupka. Vjerujte, mene se može smijeniti bez ikakvog problema.“, nadalje „Što se tiče konzultantskih ugovora, s odmakom vremena možemo smatrati da sam pogriješio. Da sam na vašoj strani ja bih mislio ovo je sebi namjestio. Svi me tapšate po leđima i kažete sveti Ante spasi nas. Iz današnje perspektive me pitajte koliko si vode potrošio za hlađenje jezgre. Gospodo ja nisam imao izbora. Iz današnje perspektive mi je žao, ali nemojmo zaboraviti što se događalo.“ te „Ukoliko vi kao zastupnici procjenujete da sam ovim činom kompromitirao cijeli postupak spreman sam snositi posljedice i preuzeti krivicu“. Pet dana kasnije, 20.veljače 2018. Ante Ramljak podnio je ostavku. Javnost za činjenicu da su Ante Ramljak i savjetnici njegova Kriznog menadžmenta u Agrokoru, a nakon toga i podizvođači angažirani od strane gl. savjetnika za restrukturiranje Alixpartners- a bili članovi neformalne radne skupine saznaje iz mailova objavljenih na portalu index.hr u razdoblju od 9-17. svibnja 2018. Dužnosnica nije javno komunicirala niti kada je sa press konferencije 12. travnja 2018. saznala da je Ante Ramljak angažirao kao svoje savjetnike eksperte iz radne skupine iako je morala biti svjesna javne percepcije i činjenice da javnost ima pravo znati tko su izabrane

osobe. U tom kontekstu dužnosnica je trebala svojom transparentnošću dati jači pečat cijelom postupku ili upozoriti izvanrednog povjerenika da se radi o odluci koja će narušiti vjerodostojnost samog procesa izvanredne uprave. Također, u kontekstu da je cijeli postupak bio stvar političke odluke isto je trebala iskomunicirati sa političkim akterima koji su bili od starta uključeni u taj proces. Iz pribavljene dokumentacije i dostavljenih očitovanja nije utvrđeno da je dužnosnica isto i napravila.

Vezano da su pojedine osobe iz ekspertne radne skupine kasnije stupile u poslovni odnos sa TD AGROKOR d.d izvjestiteljica navodi da je dužnosnica Odlukom od 21. travnja 2017. osnovala Povjerenstvo za donošenje prijedloga o davanju prethodne suglasnosti za imenovanje savjetnika za restrukturiranje TD Agrokor d.d. Zadaća Povjerenstva je bila pregledati pristigle ponude i izraditi zapisnik te isti dostaviti dužnosnici na davanje prethodnog odobrenja izvanrednog povjerenika na imenovanje gl savjetnika sukladno članku 12 zakon o izvanrednoj upravi. Nakon što je dužnosnica dala suglasnost izvanrednom povjereniku na izbor glavnog savjetnika za restrukturiranje, odgovornost dužnosnice u odnosu na daljnji angažman podizvođača prestaje, jer se dalje radi o privatnom ugovornom odnosu Alix-a i fizičkih i pravnih osoba koje je su angažirane.

Predsjednica Povjerenstva otvara raspravu te u svezi zahtjeva za njeno izuzeće navodi da je činjenica da je radila u Hrvatskoj udruzi poslodavaca koja je osnovana 1993.g. dok je ona još bila na fakultetu i osnovao ju je gosp. Ivica Todorić. Također je činjenica da je u HUP-u, koji ima nekoliko tisuća članova, radila 10.g. na poslovima tržišta rada, socijalnog dijaloga i odnosa sa sindikatima, dakle, nisu bile u pitanju financije niti zastupanje bilo kakvih individualnih interesa članova HUP-a. Gops. Todorića nije nikada upoznala te su eventualno boravili u zajedničkoj prostoriji prilikom nekog od događanja koje jednom godišnje organizira HUP na tzv. Danima poduzetnika. Ako je i bila s njim u istoj prostoriji upoznala ga nije stoga isključuje bilo kakvu mogućnost da bi bila pristrana u ovom procesu.

Član Povjerenstva Davorin Ivanjek navodi da prije svega njemu, a i ostalim članovima Povjerenstva nije sporna činjenica da je cilj i svrha Zakona bilo promicanje i ostvarivanje javnih interesa. I bilo bi pogrešno shvatiti rad Povjerenstva da je usmjeren ka tome da taj Zakon sam po sebi smisao i cilj ruši. Cilj Povjerenstva je da se utvrdi da li je u tom procesu donošenja Zakona bilo nekih elemenata koji nisu sukladni ZSSI-u. Povjerenstvo ako i utvrdi neku povredu u kontekstu tog Zakona, ne znači da cijeli taj Zakon nije bio dobar. S druge strane, Povjerenstvo neće to moći ni utvrditi je li taj Zakon i jesu li dosezi tog Zakona pozitivni ili nisu. Čisto kao građanin može reći da je neka stabilnost tržišta postignuta. Da li će to tako ostati ili neće, ne bi se htio upuštati u to. Nadalje navodi da misli da se svi mogu složiti da postoje neke činjenice i one su vrlo jednostavne. Činjenica je da su u izradi Zakona sudjelovale osobe koje su kasnije, sve do jedne, bile angažirane prvo kao krizni management, a kasnije kao podizvođači glavnog izvođača, a da javnost o njihovim imenima nije saznala preko državnih tijela, nego preko navedenih mailova, te može zaključiti da se na taj način nije saznalo da se do dana današnjeg ne bi znalo koje su osobe sudjelovale u izradi Zakona. I s te strane ni stručnost tih osoba kasnijim angažmanom tih osoba ne bi bila sporna. Vezano za sam sud, naravno, ako sud nema saznanja da je netko eventualno mogao sudjelovati u izradi zakona neće biti ni sporan

izbor tih osoba. Mislim da je tu bitan onaj jedan element na koji treba ukazati, a to jesu činjenice. Sama činjenica što je angažirana neformalna radna skupina, stručnjaci ekonomskе i pravne struke i što to samo po sebi nije bilo komunicirano s javnošću, smatra da nije najbolje, ali nije ni ključni problem. Da su te osobe sudjelovale u jednoj fazi u izradi zakona i da se nakon toga više nigdje ne pojavljuju, reklo bi se: dobro evo ljudi su dali svoje vrijeme, svoj trud, svoje znanje i maknuli su se iz procesa. Ono što je stvorilo ovu lošu percepciju, je upravo to da su ti ljudi bili prvotno angažirani, da se tajilo, da se ne smije znati tko su ti ljudi, a kasnije su ti ljudi imali značajne koristi, milijunske koristi te misli da je taj okvir vezan za sam sukob interesa, za ono čim se Povjerenstvo u ovom predmetu bavilo, i formalno i zakonski, kao i u drugim predmetima povodom kojih je dobilo prijavu.

Predsjednica Povjerenstva daje riječ dužnosnici Martini Dalić. Izjava dužnosnice uzima se na poseban **Zapisnik o davanju izjave dužnosnice Maratine Dalić, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta do 14. svibnja 2018.g.**, u predmetu P-172/18, koji zapisnik je sastavni dio ovog Zapisnika te će se u preslici uložiti u spis P-172/18.

Predsjednica konstatira da će se navedeni zapisnik naknadno dostaviti dužnosnici Martini Dalić na potpis što dužnosnica prima na znanje.

Članica Povjerenstva Tatjana Vučetić navodi da uvažava da specifična situacija traži specifične postupke, međutim svaki pojedini dužnosnik pogotovo na višim funkcijama mora biti osviješten gdje bi mogao nastati problem i kakva bi mogla biti percepcija javnosti i onda to izbjegavati. Povjerenstvo nije samo etičko tijelo u smislu kako se netko treba odijevati i ponašati nego načela u ZSSI-u postoje da osvijeste dužnosnike kako bi se pravilno morali ponašati odnosno što bi trebali izbjegavati.

Predsjednica određuje prekid u trajanju od 10 minuta.

Utvrđuje se da je sjednica prekinuta u 17,00 sati.

Utvrđuje se da se sjednica nastavlja u 17.10 sati.

Utvrđuje se da je sjednicu napustila tajnica Povjerenstva Majda Uzelac te dalnjem tijeku sjednice, u svojstvu zapisničara, prisustvuje glasnogovornica Povjerenstva Martina Jurišić.

Na poziv predsjednice Povjerenstva sjednici je pristupio Božo Petrov. Predsjednica upoznaje prisutnog da je na javnu sjednicu Povjerenstva pozvan radi davanja iskaza u smislu članka 62. stavka 1. ZUP-a.

Predsjednica utvrđuje da su osobni podaci prisutnog Bože Petrova poznati Povjerenstvu. Na poseban upit u kakvom je odnosu, odnosno je li u srodstvu sa strankom, Božo Petrov navodi kako sa strankom nije u srodstvu te da je sa strankom bio kolega u Hrvatskom saboru.

Božo Petrov je propisno upozoren sukladno članku 63. i 64. Zakona o općem upravnom postupku.

Od svjedoka se uzima izjava na poseban **Zapisnik o davanju izjave Bože Petrova u predmetu P-172/18**, koji zapisnik je sastavni dio ovog Zapisnika te će se u preslici uložiti u spis P-172/18. Predsjednica konstatira da će se navedeni zapisnik naknadno dostaviti dužnosniku Boži Petrovu na potpis što dužnosnik prima na znanje.

Utvrđuje se da je sjednicu napustio Božo Petrov.

Predsjednica Povjerenstva daje riječ izvjestiteljici Aleksandri Jozić-Ileković koja zaključno ističe da je jako važno da su djelovanja i postupanja dužnosnika javna te da dužnosnici trebaju nastojati da svoje djelovanje što više približi javnosti. U ovom predmetu postavlja se više pitanja, od kojih je jedno do kada vremenski seže odgovornost dužnosnika, a od kada započinje privatno-pravni odnos koji više nije u nadležnosti dužnosnika. U ovom slučaju dužnosnica je davanjem suglasnosti, odnosno odobrenja Anti Ramljaku na izbor glavnog savjetnika za restrukturiranje formalno svoj posao i završila. Ono je i dalje ostalo kao veza je obveza izvanrednog povjerenika na dostavu mjesecnih izvješća o radu izvanredne uprave, između ostalog, i Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta. Izvjestiteljica nadalje ističe da Povjerenstvo u trenutku pokretanja postupka nije imalo sve informacije koje ima sada te završno utvrđuje da kao prvo, nitko nije osporio autentičnost objavljenih e-mailova, što više njihova autentičnost je potvrđena dostavom dokumentacije USKOK-a. Nadalje, javno su objavljeni transkripti iskaza gđe. Dalić, g. Ramljaka i g. Besaka dani USKOK-u čiju autentičnost na izričito pitanje Povjerenstva u svom pisanom očitovanju dužnosnica Martina Dalić nije potvrdila pa izvjestiteljica moli dužnosniku Martinu Dalić da sada potvrdi ili ospori autentičnost pojedinih dijelova iskaza koji su relevantni Povjerenstvu za ovaj postupak, a koje je izvjestiteljica iznosila u pojedinim fazama izlaganja predmeta te navodila da je riječ o dijelovima navedenih transkripata. Izvjestiteljica nadalje obrazlaže da Povjerenstvo nije tijelo kaznenog progona, već je zadatak Povjerenstva da utvrdi zašto je u procesu saniranja Agrokora narušeno načelo transparentnosti i to sažeto u pravu građana da budu upoznati s djelovanjem dužnosnika. Dakle, Povjerenstvo ne utvrđuje krivnju u smislu kaznene odgovornosti, već utvrđujemo uslijed čega je dužnosnik u svom djelovanju učinio propuste koji su doveli do možebitnog neodgovornog, nevjerodstojnog i netransparentnog obnašanja dužnosti. Ono što treba dobro i trezveno procijeniti jest pitanje je li opravdano štititi javni interes koji se očituje u pravu građana na relevantnu informaciju kad se radi o preuzimanju odgovornosti Vlade Republike Hrvatske za sanaciju najveće kompanije ovih prostora čiji bi stečaj doveo do krize širih razmjera. U tom kontekstu svakako treba razmotriti je li politička odluka o diskreciji postupka bila legitimna i razmjerna opasnostima koje su prijetile na finansijskom i gospodarskom tržištu. U tom svjetlu treba promatrati eventualne povrede ZSSI-a. Slijedom navedenoga, izvjestiteljica predlaže donošenje sljedeće odluke:

Utvrđuje se da je dužnosnica počinila povredu članka 5. stavak 4. ZSSI-a time što u razdoblju nakon održane konferencije za medije dana 24. ožujka 2017.g., nakon što je objavljena informacija o zakonodavnoj aktivnosti Vlade Republike Hrvatske vezano za

problematiku krize trgovačkog društva Agrokor, unatoč iskazanom velikom interesu javnosti, na višekratan izričit upit predstavnika medija, kao i na upit zastupnika u Hrvatskom saboru na tematskoj sjednici Odbora za gospodarstvo održanoj 15. veljače 2018.g., nije navela imena vanjskih stručnjaka koje je Vlada Republike Hrvatske okupila u rješavanju problema trgovačkog društva Agrokor te izradi zakonodavnog rješenja pod vodstvom i uputama dužnosnice, kao niti činjenicu da je Ante Ramljak bio dio te radne skupine koji je nakon imenovanja za izvanrednog povjerenika članove radne skupine angažirao kao savjetnike u Kriznom menadžmentu u trgovačkom društvu Agrokor, a glavni savjetnik za restrukturiranje s čijim se izborom dužnosnica suglasila, iste osobe angažirao kao podizvođače u poslovima restrukturiranja kompanije čime je povrijedila pravo građana da budu upoznati s djelovanjem dužnosnice u obnašanju njezine javne dužnosti.

Utvrđuje se da dužnosnica nije povrijedila odredbu članka 5. stavka 1. ZSSI-a, jer nije osobno i na vlastitu inicijativu okupila i rukovodila neformalnom radnom skupinom, isključivši pritom javnost i na taj način postupala nevjerodostojno i dovela u pitanje dostojanstvo povjerenice joj dužnosti s obzirom da je utvrđeno da je osnivanje radne skupine stručnjaka bila politička odluka koalicijskih partnera. Dužnosnica je poštivala propisani postupak donošenja zakona te kao ministrica gospodarstva pribavila mišljenja nadležnih ministarstava i ureda, a kako se to propisuje Poslovnikom Vlade Republike Hrvatske te se sa nadležnim uredom savjetovala, a imajući u vidu potrebu žurnog donošenja zakona, vezano uz mogućnosti izostanka javnog savjetovanja i propisivanja *ex post* procjene učinaka, a što se kao mogućnost predviđa člankom 17. Zakona o procjeni učinaka propisa, odnosno točkom VII. Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranim javnošću. Predloživši kao ministrica gospodarstva Antu Ramljaka za izvanrednog povjerenika, a znajući za njegov angažman u radnoj skupini, dužnosnica je provodila političku odluku koju su donijeli koalicijski partneri koji su bili upoznati s njegovim angažmanom u radnoj skupini i suglasili se s izborom Ante Ramljaka kao izvanrednog povjerenika, čime dužnosnica nije samostalno djelovala. Davanjem suglasnosti na odabir glavnog savjetnika za restrukturiranje dužnosnica nije mogla utjecati na izbor podizvođača, pa tako niti utjecati da tvrtka AlixPartners na poslovima restrukturiranja angažira lokalne podizvođače, tvrtke čiji su vlasnici, odnosno zaposlenici osobe koje su radile u radnoj skupini, a koji su svoje naknade samostalno uređivale s tvrtkom AlixPartners, s obzirom da se radi o privatnim ugovornim odnosima u koje dužnosnica nije bila ovlaštena ulaziti.

Član Povjerenstva Davorin Ivanjek navodi da postoje još neki bitni elementi koji nisu apostrofirani te navodi da kad je dužnosnica bila ispitivana pred Odborom za gospodarstvo Hrvatskoga sabora, dakle u veljači 2018.g., ista bila dužna navesti imena osoba koje su sudjelovale u izradi Zakona i da je neiznošenjem istih povrijedeno načelo vjerodostojnosti. Isti član Povjerenstvo nadalje iznosi protuprijedlog odluke te navodi da smatra da je dužnosnica osobno bila odgovorna u onom segmentu gdje je predlagala Antu Ramljaka, bez obzira što se ne radi o inicijativi dužnosnice za njegovo imenovanje, nego o formalnom dijelu u kojem dužnosnica formalno pokreće inicijativu i daje prijedlog jer se uvijek mora polaziti od osobne odgovornosti koja se ne može isključiti time što je zaključak bio zajednički, a dužnosnica ga je „samo provodila“. I sama dužnosnica je navela da je i sama promišljala bi li predložila Antu

Ramljaka za izvanrednog povjerenika te je ipak u konačnici sama odlučila da on bude predložen. Član Povjerenstva ističe da je riječ o pitanju odgovornosti za predlaganje osobe za koju se zna da je sudjelovala u izradi nacrtu zakona. Naime, osobe koje su na taj način sudjelovale u izradi zakona ne bi trebale kasnije provoditi zakon.

Članica Povjerenstva Tatijana Vučetić ističe da u Zakonu o sprječavanju sukoba interesa jasno stoji da je dužnosnik sam odgovoran za svoje ponašanje pa je tako i u ovom slučaju dužnosnica trebala sama donijeti zaključak i nepredložiti g. Ramljaka za izvanrednog povjerenika, tim više što je isto bilo u nadležnosti dužnosnice kao ministrike gospodarstva. Članica Povjerenstva smatra da je dužnosnica mogla iskoristiti mogućnost individualnog pristupa te zbog zaštite osobne odgovornosti i integriteta objasniti Vladi Republike Hrvatske da ne smatra dobrim rješenjem da osoba koja je radila zakon bude izvanredni povjerenik. U odnosu na odgovore dužnosnice pred Odborom za gospodarstvo, članica navodi da je riječ je o radnom tijelu Hrvatskoga sabora kao zakonodavnog tijela koji uostalom i daje povjerenje ministrima te je dužnosnica tada trebala iznijeti imena na konkretni i direktni upit, što dužnosnica nije učinila, čime je povrijedila vlastitu vjerodostojnost. U pogledu same odluke da se izradi Zakon, članica Povjerenstva navodi da je to bila politička odluka te ne vidi povredu vjerodostojnosti u tom dijelu.

Nitko od ostalih članova Povjerenstva nema dalnjih pitanja niti prijedloga.

Predsjednica Povjerenstva utvrđuje da će se Povjerenstvo povući na vijećanje i glasovanje o prve dvije točke dnevnog reda te da će se nakon vijećanja i glasovanja sjednica nastaviti sutra.

Utvrđuje se da dužnosnica Martina Dalić napušta sjednicu.

Prelazi se na postupak glasovanja. Na temelju članka 39. stavka 6. ZSSI-a, postupak glasovanja zatvoren je za javnost.

Sjednica je prekinuta u 18,00 sati.

Zapisnik sastavile:

Tajnica Povjerenstva:

Majda Uzelac, dipl.iur.

Glasnogovornica Povjerenstva:

Martina Jurišić, dipl.iur.

Predsjednica Povjerenstva:

Nataša Novaković, dipl.iur.

